

Foreløbig valgbook for folketingsvalget i Grønland den 1. november 2022

i henhold til § 63, jf. § 9, stk. 2, jf. § 60 i lovbekendtgørelse nr. 2241 af 25. november 2021

om folketingsvalg i Grønland

Valgets udskrivelse

Ved Kongeligt Åbent brev af 5. oktober 2022 blev der udskrevet valg til Folketinget til afholdelse tirsdag den 1. november 2022.

Rigsombudsmanden i Grønland blev ved brev af 5. oktober 2022 fra Statsministeriet meddelt, at det ved Åbent Brev er bestemt, at nyvalg til Folketinget afholdes i hele riget tirsdag den 1. november 2022.

Bekendtgørelse af valget

Rigsombudsmanden i Grønland udsendte i anledning af valgets udskrivelse bekendtgørelse af 5. oktober 2022 om afholdelse af valg i Grønland til Folketinget den 1. november 2022.

Rigsombudsmanden i Grønland gjorde samtidig opmærksom på, at kandidatanmeldelser skulle være indleveret til en valgbestyrelse senest fredag den 21. oktober 2022 kl. 12.00.

Bekendtgørelsen blev udsendt på både grønlandsk og dansk.

Bekendtgørelsen blev straks lagt på rigsombuddets hjemmeside og Facebook-side, og den blev sendt til de grønlandske kommuner.

Bekendtgørelsen blev herudover sendt til avisen Sermitsiaq.AG, og den blev bragt i avisen den 14. oktober 2022. Den blev samtidig vist på avisens netavis som en reklame med 50.000 visninger. Rigsombuddet fremsendte ligeledes bekendtgørelsen til KNR med anmodning om at bekendtgøre valget i deres nyheder.

Rigsombuddet fremsendte den 5. oktober 2022 også en liste over opstillingsberettigede partier til folketingsvalget i Grønland til Indenrigs- og Boligministeriet og Udenrigsministeriet, til brug for ophæng på danske ambassader, repræsentationer mv.

Bekendtgørelsen blev den 6. oktober 2022 sendt til Indenrigs- og Boligministeriet og Udenrigsministeriet med henblik på kundgørelse overfor stemmeberettigede til folketingsvalget i Grønland med midlertidig ophold uden for Grønland, samt for sygehuse, Kriminalforsorgen og De grønlandske huse i Danmark. Bekendtgørelsen blev yderligere sendt til Inatsisartut og Grønlands Selvstyre.

Fortegnelsen over de opstillingsberettigede partier blev samtidig sendt til de grønlandske kommuner den 7. oktober 2022 vedhæftet en vejledning omkring brevstemmeafgivning, på både dansk og grønlandsk.

Rigsombuddet fremsendte bekendtgørelse af folketingsvalget i Grønland, liste over opstillingsberettigede partier samt vejledning om valget og brevstemmeafgivning til særligt bemyndigede stemmemodtagere i Grønland den 7. oktober 2022.

Den 10. oktober 2022 fremsendte rigsombuddet ligeledes bekendtgørelse af folketingsvalget i Grønland, liste over opstillingsberettigede partier samt vejledning om valget og brevstemmeafgivning til Kriminalforsorgen i Grønland og Sundhedsstyrelsen i Grønland.

Rigsombuddet fremsendte den 14. oktober 2022 bekendtgørelse omkring valget, listen over opstillingsberettigede partier samt vejledning om brevstemmeafgivning til de grønlandske rederier med havgående søfart.

Opstilling af kandidater

Før fristen for indgivelse af kandidatanmeldelse var rigsombuddet i kontakt med de 5 opstillingsberettigede partier til folketingsvalget i Grønland omkring § 29 i lovbekendtgørelse om folketingsvalg i Grønland, hvortil partierne inden fristen skal have meddelt rigsombudsmanden skriftligt, hvilke kandidater partier kan godkende.

Rigsombuddet bemærker hertil, at vi kort før fristen den 21. oktober 2022 kl. 12.00 modtog den sidste meddelelse fra partierne.

Rigsombuddet var kl. 12.00 fredag den 21. oktober 2022 i kontakt med de grønlandske kommuner, som meddelte, at alene Avannaata Kommunua og Kommuneqarfik Sermersooq havde modtaget kandidatanmeldelser. Avannaata Kommunua havde hertil efter aftale med valgbestyrelsen i Kommuneqarfik Sermersooq sendt den indleverede kandidatanmeldelse til dem til deres godkendelse.

Kort efter fristen for indgivelse af kandidatanmeldelser modtog rigsombuddet Kommuneqarfik Sermersooqs endelige godkendelse af de opstillede kandidater, samt en meddelelse om, at alle anmeldelserne anses for værende gyldige, jf. § 28 i lovbekendtgørelse om folketingsvalg i Grønland. De oplyste samtidig, at kandidaten opstillet uden for parti havde 100 godkendte stillere.

Rigsombuddet har efter modtagelse af de ovenstående indberetninger truffet endelig afgørelse om, at de 15 kandidatanmeldelser alle kan godkendes, jf. § 30 i lovbekendtgørelse om folketingsvalg i Grønland.

I henhold til § 31 i lovbekendtgørelse om folketingsvalg i Grønland, bekendtgjorde Rigsombudsmanden i Grønland herefter den 21. oktober 2022 de godkendte kandidater og udsendte bekendtgørelsen til Indenrigs- og Boligministeriet, Udenrigsministeriet, de grønlandske kommuner, de særligt bemyndigede stemmemodtagere, Grønlands Selvstyre, Grønlands Sundhedsvæsen, Kriminalforsorgen og de godkendte kandidater.

Rigsombuddet fremsendte straks herudover ligeledes bekendtgørelsen til avisen Sermitsiaq.AG, hvor den blev bragt i avisen den 28. oktober 2022. Den blev samtidig vist på avisens netavis som

en reklame med 50.000 visninger. Rigsombuddet fremsendte også bekendtgørelsen til KNR med anmodning om at bekendtgøre de opstillede kandidater i deres nyheder.

Bekendtgørelsen over de opstillede kandidater til folketingsvalget i Grønland blev også straks lagt på rigsombuddets hjemmeside og Facebook-side.

Rigsombuddet fremsendte bekendtgørelsen over de godkendte kandidater til Udenrigsministeriet med anmodning om ministeriets fremsendelse af bekendtgørelsen til ambassader, repræsentationer mv. i udlandet, hvor Grønland er repræsenteret.

Rigsombuddet fremsendte yderligere bekendtgørelsen over de godkendte kandidater til Rigsombudsmanden på Færøerne den 24. oktober 2022.

Følgende kandidater blev godkendte:

Atassut:

Arnáanguak´ Jeremiassen
Aviaq Kleist

Demokraatit/Demokraterne:

Anna Wangenheim
Justus Hansen

Inuit Ataqatigiit:

Aaja Chemnitz
Arnâránguak´ Inûsugtok´ Rohde
Aqqalukkuluk Fontain

Partii Naleraq:

Hans Enoksen
Juno Berthelsen
Kirsten Fencker

Siumut:

Aki-Matilda Høegh-Dam
Elvira Kûitse
Karina Zeeb
Markus E. Olsen

Uden for partierne:

Tillie Martinussen

Vejledning af kommunerne

Rigsombuddet fremsendte den 20. september 2022 et brev til kommunerne i Grønland med vejledning omkring et kommende folketingsvalg i henhold til valgmateriale til brug for et folketingsvalg. Kommunerne blev vejledt om at optælle valgmateriale fra tidligere folketingsvalg samt at bestille ekstra valgmateriale ved rigsombuddet straks.

Rigsombuddet har herefter løbende været i dialog med kommunerne omkring valgmateriale, indtil alle kommunerne kunne meddelelse, at valg materialet var modtaget både i kommunen og senere på de enkelte valgsteder.

Siden valgets udskrivelse har rigsombuddet været i tæt og løbende kontakt med de af valgbestyrelsernes udpegede valgtilforordnede, også kaldt de valgansvarlige.

Rigsombuddet videresendte den 7. oktober 2022 Indenrigs- og Boligministeriets vejledning omkring brevstemmeafgivning til folketingsvalget i Danmark og på Færøerne og rigsombuddets vejledning omkring brevstemmeafgivning til folketingsvalget i Grønland til de grønlandske kommuner.

Den 10. oktober 2022 fremsendte rigsombuddet en generel vejledning til kommunerne omkring valgbestyrelens ansvar under valget, herunder de valgansvarliges ansvar i forbindelse med valget, valg materialet, en uddybning af lovbekendtgørelsens fortegnelse over valgkredse og valgsteder, opsummering af vejledning omkring brevstemmeafgivning, vejledning omkring valglisten, kommunernes ansvar for at finde en leder af hver valgkreds og valgsted, indgivelse af kandidatanmeldelse, afholdelse af prøvevalget, om selve valgdagen, og at rigsombuddet er klar med vejledning og kan kontaktes under hele valget.

Inden afholdelse af prøvevalget tirsdag den 25. oktober 2022 indhentede rigsombuddet kontaktoplysninger på alle valgansvarlige i kommunerne. Herunder valgbestyrelserne, de valgtilforordnede i kommunerne, afstemningslederne, lederne af valgkredsene, valgbestyrelsernes valgindtaster (indtaster af valgresultater i valgsystemet) og valgobservatørerne samt antal stemmeberettigede fra hvert afstemningssted til brug for indtastning i valgsystemet.

Rigsombuddet fremsendte den 21. oktober 2022 en ny orientering om afholdelsen af prøvevalget den 25. oktober 2022.

Dagen før prøvevalget fremsendte rigsombuddet en vejledning til kommunernes valgindtastere og valgobservatører med vejledning omkring indtastning af valgresultater i det elektroniske valgsystem.

Efter prøvevalget fremsendte rigsombuddet en opfølgning på prøvevalget til kommunerne samt et indberetningsskema til brug for afstemningsledernes notering af valgresultaterne på valgaftenen.

Den 27. oktober 2022 fremsendte rigsombuddet en kontaktliste til rigsombuddet med mange oplyste telefonnumre til brug for valgdagen og valgaftenen, som blev sendt til valgbestyrelserne og de valgansvarlige i kommunerne til deres videresendelse rundt i kommunerne.

Den 28. oktober 2022 blev kommunerne vejledt om at fremsende opdateringer omkring antal stemmeberettigede helt indtil valgdagen.

Inden valget var rigsombuddet ligeledes mundtligt i kontakt med de valgansvarlige i kommunerne samt valgindtasterne om at fremsende deres indtastede valgresultater til rigsombuddets endelige godkendelse løbende under valgaftenen.

Spørgsmål modtaget under valget

Rigsombuddet har modtaget flere henvendelser med spørgsmål om, hvorvidt grønlandske studerende i Danmark kan stemme til folketingsvalget i Grønland. Hertil har rigsombuddet vejledt om, at grønlandske studerende skal stemme i den valgkreds, hvor de er optaget på valglisten. Det skal bemærkes, at rigsombuddet har modtaget færre henvendelser med dette spørgsmål end under folketingsvalget i 2019.

***

En vælger bosiddende på Færøerne henvendte sig til rigsombuddet den 7. oktober 2022, idet han ønskede at brevstemme til folketingsvalget på Færøerne. Han kunne ikke nå at stemme ved kommunen, før han skulle sejle med en trawler, hvorfor rigsombuddet udleverede brevstemmematerialet til ham og efterfølgende afleverede det hos kommunen til postafsendelse.

***

Rigsombuddet modtog en henvendelse fra Arktisk Kommando, idet der hos dem var tvivl om, til hvilket folketingsvalg udsendte danskere, der er bosat i Grønland, skal stemme.

Rigsombuddet gav hertil en kort generel vejledning og henviste til Forsvarsministeriets personalestyrelse.

***

Rigsombuddet modtog den 14. oktober 2022 en henvendelse fra Polar Seafood Greenland A/S omkring deres mulighed for afhentning af brevstemmemateriale ved rigsombuddet til brug for brevstemmeafgivning på 4 af deres skibe.

Brevstemmematerialet til henholdsvis folketingsvalg i Grønland og folketingsvalg på Færøerne blev straks pakket ved modtagelse af deres bestilling og efterfølgende afhentet på rigsombuddet.

***

Radiostationen KNR har løbende under valget været i kontakt med rigsombuddet med spørgsmål omkring valgets afholdelse, brevstemmeafgivning, antal stemmeberettigede og opstilling som kandidat i parti og som kandidat uden for parti.

***

Mellem valgets udskrivelse og fristen for indgivelse af kandidatanmeldelsen vejledt rigsombuddet flere omkring lovbekendtgørelsens krav til en kandidat vedrørende opstilling til folketingsvalget, når kandidaten opstiller uden for parti.

***

Rigsombuddet blev af Avannaata Kommunua oplyst om, at det ekstra valgmateriale til afstemningsstedet Naajaat ikke kunne nå frem inden valgdagen, samt at de havde 29 stk. ubrugt stemmemateriale fra tidligere folketingsvalg. I Naajaat var der på valgdagen 35 antal stemmeberettigede.

Rigsombuddet vejledt den valgansvarlige i Avannaata Kommunua om, jf. § 81, stk. 1 i lovbekendtgørelse om folketingsvalg i Grønland, at såfremt der blev brug for yderligere 6 stk. stemmemateriale, måtte afstemningslederen vejledes om at udfærdige 6 stk. ekstra stemmemateriale med tydelig tilkendegivelse af, at stemmematerialet er lavet som nødstemmesedler.

Det skal bemærkes, at der ikke blev brug for nødstemmesedler, og at vælgerne i Naajaat på valgdagen i alt afgiv 13 stemmer.

Valgsystemet

Rigsombuddet har siden den 21. september 2022 samarbejdet med firmaet KIMIK iT vedrørende brug og support af valgsystemet i Grønland.

Rigsombuddet har forinden indgået aftale med Grønlands Selvstyre, Indenrigsafdelingen, om brug af valgsystemet, der er ejet af Indenrigsafdelingen.

Rigsombuddet har i forbindelse med valget været i kontakt med CFCS i Danmark omkring generelle sikkerhedsforanstaltninger i forbindelse med afholdelse af folketingsvalget i Grønland.

Afholdelse af prøvevalg

Rigsombudsmanden i Grønland afholdte tirsdag den 25. oktober 2022 prøvevalg til test af indtastning af resultater i valgsystemet samt hele valgprocessen med afsendelse af valgresultater fra afstemningsleder til valgbestyrelse til rigsombuddet. Prøvevalget blev afholdt med stor succes.

Rigsombuddet har som opfølgning hertil alene bemærket vigtigheden af, at kommunerne efter indtastning af valgresultaterne løbende fremsender valgresultaterne til rigsombuddets endelige godkendelse af valgresultatet fra de forskellige valgsteder.

Valgets afholdelse

På valgdagen modtog rigsombuddet om morgenen en henvendelse fra Avannaata Kommunua om, at de ikke havde fået kontakt til tre af valgstederne ude på kysten. Rigsombuddet var løbende i kontakt med Avannaata Kommunua, og om eftermiddagen ca. kl. 15.00 oplyste Avannaata Kommunua, at man nu havde haft kontakt til alle afstemningslederne, og at alle valgsteder var bemandede fra valgets start.

***

Rigsombuddet modtog under valget en henvendelse fra Kommune Kujalleq vedrørende en vælger, der var påført valglisten i en forkert by, selvom vedkommende havde boet der længe, og det fremgik korrekt af Det Centrale Personregister.

Rigsombuddet vejledte afstemningslederen om at notere i valgbogen, hvorvidt vælgeren ville blive indført på valglisten og slettet af valglisten i den anden by.

***

Om formiddagen ca. kl. 11.00 på valgdagen modtog rigsombuddet med posten en brevstemme tilsendt fra en dansk kommune til "Kommunalbestyrelsen, Grønlands Hjemmestyre, Box, 3900 Nuuk".

Rigsombuddet erklærede brevstemmen for ugyldig.

***

På valgdagen og valgaftenen modtog rigsombuddet løbende henvendelse fra kommunerne med generelle spørgsmål til valgafviklingen.

***

På valgaftenen deltog Grønlands Selvstyres Indenrigsafdeling som valgobservatører.

***

Rigsombuddet bemærker endeligt, at hele valget forløb uden nogen yderligere bemærkninger.

Valgets foreløbige opgørelse

Rigsombudsmanden i Grønland foretog en foreløbig opgørelse af valget efter at have modtaget alle valgresultater fra valgbestyrelserne, jf. § 58, i lovbekendtgørelse om folketingsvalg i Grønland.

Rigsombudsmanden afsluttede folketingsvalget i Grønland kl. 23.59 på valgaftenen.

Indenrigs- og Boligministeriet blev straks herefter underrettet om resultatet af den foreløbige opgørelse, jf. § 60, i lovbekendtgørelse om folketingsvalg i Grønland.

Rigsombudsmanden i Grønland underrettede samtidig Statsministeriet om valgets foreløbige resultat.

Rigsombudsmanden i Grønland sendte yderligere en orientering om valgets foreløbige resultat til Inatsisartut, Grønlands Selvstyre, de grønlandske partier, Politimesteren i Grønland, Grønlands Landsret, Retten i Grønland og pressen i Grønland.

Rigsombudsmanden underskrev herefter straks valgbrevene til de to kandidater, der foreløbigt er valgt til folketinget, jf. § 59 i lovbekendtgørelse om folketingsvalg i Grønland.

Kandidaterne blev ligeledes straks kontaktet af rigsombuddet.

Valgets foreløbige resultat

Rigsombudsmanden i Grønland skal hermed meddele, at det foreløbige resultat af folketingsvalget i Grønland den 1. november 2022 kan sammenfattes således:

Siumut	7.424 stemmer
Inuit Ataatigiit	4.852 stemmer
Demokraatit/ Demokraterne	3.656 stemmer
Partii Naleraq	2.416 stemmer
Atassut	720 stemmer
Uden for parti	176 stemmer

Det bemærkes, at den foreløbige opgørelse er foretaget i medfør af § 58, stk. 1, 1. pkt., i lovbekendtgørelse om folketingsvalg i Grønland.

Der var til folketingsvalget i Grønland opstillet 15 kandidater, som fik følgende stemmetal:

Aki-Matilda Høegh-Dam	6.655 stemmer
Aaja Chemnitz	4.289 stemmer
Anna Wangenheim	3.484 stemmer
Hans Enoksen	1.940 stemmer
Arnáanguak´ Jeremiassen	436 stemmer
Juno Berthelsen	341 stemmer
Markus E. Olsen	330 stemmer
Aviaq Kleist	208 stemmer
Aqqalukkuluk Fontain	207 stemmer
Karina Zeeb	179 stemmer
Tillie Martinussen	176 stemmer
Arnâránguak´ Inûsugtok´ Rohde	158 stemmer
Elvira Kûitse	120 stemmer
Justus Hansen	116 stemmer
Kirsten Fencker	101 stemmer

Som det fremgår, fik Siumut flest stemmer ved valget, og Inuit Ataqatigiit fik næstflest stemmer. For Siumut fik Aki-Matilda Høegh-Dam flest personlige stemmer og er dermed valgt til Folketinget.

For Inuit Ataqatigiit fik Aaja Chemnitz flest personlige stemmer og er dermed også valgt til Folketinget.

Til valget var der i alt 41.305 stemmeberettigede, hvoraf 19.734 afgav stemme. Valgdeltagelsen var derved på 47,8 %.

Valgets nærmere detaljer og resultater kan findes på www.valg.gl og www.ginersineq.gl.

Der foreligger efter min opfattelse ikke på det foreliggende grundlag forhold, der kan have betydning for valgets gyldighed og bedømmelsen af den foreløbige opgørelse over folketingsvalget i Grønland.

Vedr. den endelige opgørelse af valget

Rigsombuddet fremsendte den 2. november 2022 en vejledning til de grønlandske kommuner, hvori rigsombuddet takkede for samarbejdet omkring afviklingen af folketingsvalget samt vejledte om kommunernes ansvar i henhold til at få fremsendt det anvendte valgmateriale til rigsombuddet straks, jf. §§ 61-62 i lovbekendtgørelse om folketingsvalg i Grønland.

RIGSOMBUDSMANDEN I GRØNLAND, Nuuk, den 22/11 - 2022.

Med venlig hilsen

Julie Præst Wilche
Rigsombudsmand

Rigsombudsmanden i Grønland
Indaleeqqap Aqqutaa 3
Postboks 1030
3900 Nuuk

Kalaallit Nunaanni Rigsombudsmandi
Tel: +299 321001
Fax: +299 324171
Mail: ro@gl.stm.dk
www.rigsombudsmanden.gl